

pet izkazali naši pogumni, marljivi in značajni možje iz Starega trga in iz Stare ulice »hasgaž«, katero bomo prekrstili pač lahko v Slovensko ulico. Tem možem se je zahvaliti v prvi vrsti, da vedno lahko rečemo: Ljutomer je in bo slovenski trg. — H koncu bodi še pripomnjeno, da »slavni« zaupni mož sedlar Karba ni prišel volit.

Iz Črešnjic. (Sleparstvo? — Preojstre postave.) Zmirom zanesljivo poštena udova iz naše župnije je lani nekemu Straničanu prodala vina. Vse vino je smel poprej skusiti, kakor je kupljeno domov peljal, in ni ničesar prigovarjal. Tretji dan pride z naglico nazaj in obdolži ženo, da mu je dala ponarejenega vina. Smrdelo je in grizlo vsakega, ki ga je le malo popil. Je-li mogoče po pravici, da bi se popolno zdravo vino v dveh dneh tako skvarilo? Sirota ima zdaj vse polno potov in jeze. Ker se je kupcu reklo, da je on vino pokvaril, je tako dolgo vohal, da je zvedel, da je ona bojda poldrugi liter žganjice prodala. Ker je v davkarji plačala od žganja, je mislila, da se sme kaj prodati. Zaradi te trohe so jo obsodili na 245 gld. kazni. Človek kmet mora tudi državi na škodo čisto obupati, če ga za malo reč tako grozovito pokopljejo. Ko bi se božjih postav vsak uradnik tako oestro držal, kakor se nekateri financarji svojih, smo hitro na konju.

Iz Vojnika. (Volilno zmago) so obhajali žalostno naši po sili Nemci, še streljali niso. Nekateri bodo še dolgo časa grenke solze točili, ker več ran je vsekala njih zmaga njim samim, kakor pa zvestim Slovincem. Bili so v večini za 3 in pol glasa, kako boste kmalu videli, da se je 4. majal. Nekoliko dni pred volitvijo se je odigrala na cesti blizu »maute« čudna žaligra. Prišla sta Zottelnov fant in »Jakelnov puba«, znan že zavoljo svoje nemške volapüksprache: »epfel obi tresen von die drevesen« — k 80 let staremu Pokelšek, češ, oče, raztrgajte listek, saj se ne zamerite nobenemu, ako ne greste k volitvi. Tako sta se mu sladkala. Ko pa ni nič pomagalo, sta ga tako z žganjem napojila, da je nevedoč, listek katerega je »von die drevesen« iz omare privlekel, na njih prigovarjanje baje raztrgal. V tem hipu je prihitela žena, ki je branila to surovo počenjanje in je žalibog našla starčka na cesti že precej pobitega in krvavega. Zottelnov fant jo je čez travnik popihal, »Jakelnov puba« pa se je za hramom skril. A končala je ta igra res žalostno: Pokelšek je zavoljo reklamacije nov listek dobil in po svojem prepričanju volil, Jakelnovega puba je pa zadelo očitno osramotenje, kajti on sam radi neke sitnosti ni imel volilne pravice in se mu je to vprico komisije in volilcev tudi objavilo. Le žalibog, da ni bilo v pravem času reklamirano in večina komisije mu je dovolila voliti. Hoch, ali bolje oh, Fortschrittspartei! — Pa še druge osebe smo tu videli. Prikašljaj je bil zraven tudi g. Šanda, ki se je sam izjavil, da je Slovan, pa je glasoval z našimi nasprotniki. Tako tudi naš stari lončar je na stara leta ob slovensko pamet; sam je rekel, da on kot Makolčan nikdar ne bo z Nemci volil, pa glej čudo, spravili so ga vendar v nemški »zakelc«. Oni napis na hiši »Pototschnigg« vendar nekaj pomeni. Gospod »piskrmajstr«, koliko piskrov pa od vas Nemci kupijo? Pojdimo nekoliko korakov naprej! Glej, tu je čisto slovenski napis: Krojaški mojster, ki suknje, hlače, »bestlee« rad prodaja, seveda Slovincem, le Slovincem. Tudi vino — prav fina roba! Slovenec sem! Ni dosti, da je ta Jošt volil sam, še sina je posodil za agitacijo. Ali so šolski otroci bili za ta dan tudi oproščeni šolskega poduka? Se ve, nemška šola vojniška je itak privilegirana; tam se ne vpraša, jih li res 86 obiskuje, ali samo 65, dvorazrednica se koj dovoli, tudi zaostati sme učenec in agitirati, kakor je ravno storil Ignac Filipič. — Vi pa, vrli vojniški Slovenci! Dobro

ste se držali, se ne udali svojim zatiralcem, le moško naprej, saj ne bo dolgo in čutili se bote srečnejše pri občinskih volitvah!

S Slatine pri Rogatcu. (Topliške zadeve.) Povodom lanskim volitev je zgubil dr. Wannisch svoj mandat. Vsled tega je prenehal biti deželni odbornik; oskrbovanje zdravilišča je prevzel novi odbornik dr. Derschatta. Z dr. Wannischem se ni dalo lahko govoriti; bil je precej trmast, mislil je, da on vse najbolj razume, svetovati si ni dal. Kot zagrizen Nemec je povsodi in vselej podpiral naše nemčurje in nemčurke, Slovence pa je zatiral. On je šel, Slovenci pa smo ostali. Ko se je deželni proračun v zbornici pretresaval, govoril je dr. Jurtela kot poslanec rogaškega okraja tudi o slatinskih razmerah. Pritoževal se je, da je že več let nastavljen ravnatelj na Slatini, kateri svoji nalogi ni kos, da ne ugaja gostom, kamoli prebivalstvu. Gledé ravnatelja in nekaterih uradnikov je treba premembe. Dalje se je naš poslanec o tem pritoževal, da se delo na Slatini daje tujcem, da se domačini, ker so slovenske narodnosti in se ne marajo uklanjati slatinskim nemčurjem, prezirajo. Povdarjal je, da so domači obrtniki prej izročena njim dela dobro in vestno opravljali, da njih še sedaj tudi drugod cenijo, le doma na Slatini ne. To krivico naj bi novi deželni odbor odpravil, naj bi skrbel za domačine, kateri imajo prvo pravico do dela na Slatini in do zaslužka doma. Slednjič je prosil poslanec deželnega odbornika, da pride sam na Slatino, da se o razmerah tu dobro podučí in potem uvede potrebne reforme. To so gotovo umestne tirjatve. Ali se nam bodo izpolnile, to pokaže bližnja bodočnost.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar pojdejo koncem meseca aprila v Petrograd, obiskat ruskega carja. — V soboto se je otvorila tudi gosposka zbornica državnega zbora. Predsednik ji je Alfred knez Windischgraetz, bivši ministerski predsednik. Uda te zbornice sta zdaj tudi grof Hohenwart in dr. Rieger. — V torek so v državnem zboru socijaldemokratski poslanci burno zahtevali, naj se izpusti iz ječe njih poljski tovariš, poslanec Szajer. — Na Dunaju se je v nedeljo ustanovilo društvo »zveza dunajskih krščanskih gospá«.

Češko. V Trutnovu je bil državnim poslancem izvoljen Wolf, urednik najbolj prusaškega lista na Dunaju, »Ostdeutsche Rundschau«. — Čehi so neizrečeno nevoljni na socijaldemokrate, ker so se ti v državnem zboru odločno izrekli zoper češko državno pravo.

Štajarsko. Danes graški prusaki usadijo pri Hilmovem ribnjaku Bismarckov hrast. Fej grde izdajice! — O veliki noči bode v Gradcu velik »Bauern-tag« ali kmečki shod. Na ta shod bodo sevé prišli samo nemško-liberalni kmetje; morda tudi par naših nemškutarskih glavačev.

Koroško. V Celovcu je imelo v nedeljo velik shod katoliško meščansko in obrtno društvo. Govorili so baron Mandorff, Gradčana Schönemann in dr. Schöppel ter urednik Čulík. — Kmetijska družba je priredila lani 55 nemških in samo 15 slovenskih predavanj. Jeden govor je stal 48 gld. Res »lepo« gospodarstvo!

Kranjsko. Danes teden je priredil ljubljanski župan Hribar kot deželni poslanec volilni shod v »Narodnem domu« ter med drugim zagovarjal znano zvezo nemških in slov. liberalcev. — V Ljubljani imajo dopolnilne občinske volitve dne 26., 28. in 30. aprila. —

V Spodnji Idriji se je ustanovila bolnišnica usmiljenih sester.

Primorsko. Goriški magistrat je kar izgnal iz mesta slov. delavca Pertouta z družino vred. Mož je storil edino to hudodelstvo, da je v V. kuriji Slovence volil. — Namestništvo je razveljavilo sklep tržaškega mestnega zbora, s katerim se je uničila izvolitev Nabergojeva. Lahoni pa imajo toliko »korajže«, da se zoper ta odlok pritožijo na ministerstvo.

Hrvaško. Kako malo je sedanji madjaronski vladi mar za katoliško vero, razvidi se iz naslednjega dejstva: Zagrebško protestantsko šolo obiskuje zraven 40 protestantskih 60 katoliških otrok, kateri so pa popolnoma brez krščanskega nauka.

Vnanje države.

Rim. Pred tednom je obiskal sv. očeta ruski veliki knez Nikolaj, katerega je spremljal ruski poslanik Izvolski. — Letos so otvorili papeževem rojstnem mestu Karpinetu bolnišnico; vse stroške zanjo so prevzeli sv. oče.

Francosko. Arton je vendar sodišču izdal več oseb, ki so goljufavale pri panamski družbi, kjer je ljudstvo veliko milijonov zgubilo. Tudi 20 poslancev se bode moralo pred sodiščem zagovarjati. In ti poslanci so sami republikanci.

Nemško. Vlada je v Alzaciji kar zatrla dva lista, ker sta pisala, da se Alzačani ne morejo veseliti Viljemove stoletnice. Taka je pruska prostost! — Državni tajnik Bütticher je izjavil, da se prihodnjič ne bodo več razpušali shodi, na katerih se poljski govori, ampak bo celó navzoč poljščine več uradnik.

Srbsko. V Belem gradu so pri občinskih volitvah zmagali radikalci. To je očitno znamenje, da je ljudstvo nezadovoljno z vlado, ki še vedno čaka s preosnovljenjem ustave.

Turško. V Armeniji in sicer v Tokatu in Arbahu so mohamedanci pobili okoli 700 kristijanov. Celó vojaki so Turčinom pomagali kristjane moriti. — Turki imajo zdaj ob grški meji 46tisoč vojakov. — Oni dan so v Skadru v Albaniji kristjani bojda onečastili ondotno mošejo ali turško cerkev. Vsled tega je med Turki nastala grozna razdraženost. Dva kristjana so ubili, dva pa težko ranili. Vse prodajalnice so zaprte.

Grško. Te dni je odšel prestolonaslednik v Tesalijo, da bode ondi ob turški meji poveljnik grškim vojakom in prostovoljcem. Iz tega se sklepa, da bode Grška bržčas Turčiji napovedala vojsko. Ako do tega pride, bode Grška Turčijo že premagala na morju, ne pa na suhem.

Kreta. Med ustaši in Turčini še se vedno nadaljujejo boji, posebno pri Malaksi. Ono noč pa so turške ladje izkrcale vojakov in živeža, ne da bi to zabranile evropske ladje, ki samo prežijo na uboge ustaše in Grke. — Angleški in ruski častniki so se iz Retimna podali k ustašem, da jim naznanijo samoupravo za Kreto. Ustaši so jim poslali nasproti več mož, katere so pa napadli Turki. Vnel se je ljut boj, vsled česar so se častniki morali vrniti. — Poveljniki evropskih ladij zahtevajo od svojih vlad po 600 vojakov, da jim bode mogoče pomiriti Krečane in odstraniti turške izseljence, katerim preti lakota in razne bolezni.

Špansko. Papež Leon XIII. so kraljici Kristini poslali krasen rožni venec. — Na Kubi so Španci premagali ustaše v pokrajini Pinar del Rio. Rivera, glavar ustašev in naslednik Macejev, je ranjen in ujet.

Za poduk in kratek čas.

Zvesti pastir.

(Češki spisal V. Kosmák; poslovenil Ciriljev.)

(Konec.)

Pripeljejo se h gradiču. Župnika vzdignejo z voza in ga peljejo k bolniku. Pred njim je šel pomočnik z Najsvetejšim. Ko bolnik zasliši zvonček, se zgane in videč prihajajočega mladega duhovnika brzo vpraša: »Kaj hočete pri meni? Kdo vas je poklical?«

Vrata se še bolj odpró in ob dva moža se opirajoč, vstopi umirajoči duhovni pastir. Kapitan se prestraši in začudeno gleda na župnika. Ta pristopi k postelji in mu podá roko. »Kaj vas je privedlo k meni, prečastiti gospod?« vpraša kapitan skoraj boječe. — »Prijatelj, slišal sem, da morate s sveta«, reče odkritosrčno in krepko župnik. »Tudi jaz že umiram. Bi-li ne hoteli iti z menoj kakor dober prijatelj isto pot, pot pokore?«

Kapitan se zgrudi na vzglavje in namigne navzočim, da bi se odstranili. Dolgo so bili zunaj in ko so naposled vstopili na dano znamenje, so videli kapitana v solzah in župniku se je svetilo obličje.

Duhovni pomočnik podeli kapitanu presv. Rešnje Telo in zakrament sv. poslednjega olja, župnik pa prime bolnika za roko in dolgo si gledata v oči, dokler kapitan, premagan od junaštva umirajočega pastirja, ne stori, kar še do sedaj v svojem življenju ni storil — da župniku poljubi roko. Župnik pa ga poljubi na čelo in reče: »Na svidenje!«

Odvedejo ga v kočijo. Omedlel se je zgrudil na svoj sedež in pogledal kvišku k nebesom. Gledal je ozvezdje »voz«. Je že zahajalo. — »Bil je skrajni čas«, pravi župnik mlademu duhovniku. »Glejte, »voz« že zahaja in moj voz se že tudi bliža vratom večnosti.«

Opre se na svojega mladega pomočnika. Jutranji hlad je zavel, škrjančki so se vzdignili kvišku pojoč in zarja novega dne se je pokazala na obzorju.

Pripeljali so se k župnišču. Junaškega duhovnika vzdignejo z voza in ga bolj nesejo, nego peljejo, ga slečejo in položijo v postelj. Župnik pogleda na rakev in reče: »Odprite okno, užgite sveče in vi, moj duhovni brat, molite molitve za umirajoče!« Pomočnik začne moliti, župnik pa sklene roki in tiho moli za njim. Jutranja sapica je vela v sobo in prinašala vonj tisočerih cvetov in pesmi tisočerih ptic.

Na enkrat se zasveti zvonikovo jabelko v prvem žarku novega solnca, žar blaženosti preleti lice častiljivega pastirja in mladi duhovnik pade na kolena in moli: »Proficiscere anima christiana de hoc mundo!« (Potuj, duša krščanska s tega sveta!)

Zvon je žalostno zapel, ljudje po celi župniji so se prekrizali in majnikov dan se je smehljal blaženosti, kakor lice mrtvega župnika — — —

Kapitan je ozdravel in še dolgo hodil na župnikov grob.

Smešnica. Kmet pride v mesto in praša nemčurja: »Kje je slovenska posojilnica?« — »V oslovskih ulicah«, odgovori prevzetno se rogaje nemčur. — »Kje so pa te?« vpraša navihani kmet. — »Tam le doli!« — »A že vem, tam, kjer ste vi ven prišli«, pravi kmet in gre dalje.

Razne stvari.

Domače. (Jugoslovanski klub) v državnem zboru se ne more ustanoviti, pač pa se ustanovi »kršč.